

**II Міжнародна науково-
практична конференція**

**II International scientific
and practical conference**

**18 червня 2025 р.
м. Житомир, Україна**

**June 18, 2025
Zhytomyr, Ukraine**

**Наука та освіта в епоху
НОВИХ ВИКЛИКІВ та МОЖЛИВОСТЕЙ**

**Science and education in an era of
new challenges and opportunities**

II Міжнародна
науково-практична
конференція

**Наука та освіта в
епоху нових викликів
та можливостей**

Матеріали

18 червня 2025 р.

м. Житомир, Україна

Головко Л. В., Головко В. В.

Освіта дорослих як фактор стійкості людського капіталу в умовах війни.	138
---	-----

СЕКЦІЯ 7. ТОЧНІ ТА ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

.

SECTION 7. EXACT AND NATURAL SCIENCES

Перепелиця Л. О., Кирилюк В. М.

Комплексне застосування біопрепаратів і вітаміну В ₆ для підвищення посівних якостей вівса (<i>Avena sativa</i> L.) в умовах Полісся.	141
---	-----

СЕКЦІЯ 8. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

.

SECTION 8. SOCIAL AND HUMANITARIAN SCIENCES

Матюніна Д. С.

Вплив на втрату у людей з невротичним рівнем організації особистості.	144
--	-----

Носачов Є. О.

Вплив міграції на внутрішню безпекову політику ЄС: контртероризм та управління кордонами.	147
--	-----

Пасічник Н. С.

Формування історичної пам'яті студентської молоді (на прикладі Білоцерківського національного аграрного університету).	149
--	-----

Свириденко В. О.

Зниження рівня стресу дитини в домашніх умовах під час війни.	152
--	-----

Semigina, T.

Navigating sectoral diversity and integration challenges in Ukrainian case management practices.	157
---	-----

Сиволап Д.

Вивчення рівня професійної компетентності керівників структурних підрозділів підприємств поштового зв'язку.	162
--	-----

Судук І. І.

Вербалізація дихтомії "життя – смерть" у збірці Богдана Томенчука "Вишийте, мамо, бронезилет".	165
---	-----

2. Europol. European Union terrorism situation and trend report 2025 (EU TE-SAT 2025). URL: <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2025-eu-te-sat>.
3. Council of the European Union. The Council adopts the EU's Pact on Migration and Asylum. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/05/14/the-council-adopts-the-eu-s-pact-on-migration-and-asylum>.
4. European Commission. Migration: Commission proposes new European approach to returns. URL: https://commission.europa.eu/news/migration-commission-proposes-new-european-approach-returns_en.
5. UNHCR. Observations on the European Commission's proposal for a Return Regulation. URL: <https://www.refworld.org/legal/intlegcomments/unhcr/2025-/en/150011>.
6. European Travel Information and Authorisation System. Entry/Exit System (EES). URL: https://travel-europe.europa.eu/ees_en.
7. European Travel Information and Authorisation System. Revised timeline for the EES and ETIAS. URL: https://travel-europe.europa.eu/etias/news/revised-timeline-ees-and-etias-2025-04-14_en.
8. Council of the European Union. Justice and Home Affairs Council meeting, 13 June 2025 – background brief. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/jha/2025/06/13>.

Пасічник Н. С.,

УДК 378.091:930

канд. іст. наук, доцент, доцент
кафедри філософських та політичних наук,
Білоцерківський національний аграрний
університет, м. Біла Церква

ФОРМУВАННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ (НА ПРИКЛАДІ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ)

В умовах повномасштабної війни росії проти України, яка за загальним визнанням є війною екзистенційною, питання національно-патріотичного виховання, формування історичної пам'яті та національної свідомості молоді набувають особливої ваги. Слушною є думка Н. В. Бондаренко та С. В. Косянчука, що російсько-українська війна змінила "парадигму й орбіту національно-

патріотичного виховання – від словесно-споглядально-абстрактного до активного, дієвого, співпричетного".[1, с. 8]

В сучасних умовах трансформується й місія закладів вищої освіти: не лише підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, а й виховання інтелектуальної еліти суспільства, національно свідомих громадян, готових захищати й розбудовувати незалежну демократичну державу. Відтак, формування історичної пам'яті студентської молоді має особливу значущість.

У "Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року" відзначається, що утвердження національної та громадянської ідентичності українців є одним із основних елементів формування здатності держави протистояти внутрішнім і зовнішнім безпековим загрозам, а шляхом досягнення цього визначено популяризацію історії України, зокрема боротьби за самовизначення і творення держави, видатних особистостей українського державотворення, ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, які полягли в боротьбі за захист незалежності та територіальної цілісності України, українців, досягнення яких увійшли до світової історії.[3]

На думку дослідників, історична пам'ять в освітньому процесі виконує низку функцій:

- інформаційну - здобуття соціально значущих знань;
- ідентифікаційну - усвідомлення здобувачами освіти себе як частини українського народу, як громадян держави;
- світоглядну - переосмислення суспільного досвіду, потреба пошуку свого власного майбутнього та майбутнього країни у воєнний та поствоєнний час;
- ціннісно-орієнтовну (виявлення й трансляція ціннісних смислів, визначення ціннісних орієнтирів).[4, с. 44; 5, с. 26]

У Білоцерківському національному аграрному університеті обов'язковим компонентом освітньо-професійних програм є "Історія української державності і національної культури", "Історія та культура України", метою викладання яких є формування цілісного уявлення про закономірності та тенденції розвитку української державності й національної культури та формування історичної пам'яті про визначальні події вітчизняної історії.

В Університеті щоденно виконується церемоніал хвилини мовчання з метою вшанування пам'яті загиблих під час війни росії проти України, лунає Гімн України.

В структурі БНАУ діє Центр патріотичного виховання студентської молоді, який ставить своїм завданням патріотичне, духовно-моральне та правове виховання молоді, формування громадянсько-патріотичних почуттів і свідомості, забезпечення соціальної активності студентства. На виконання цього завдання Центром протягом навчального року було проведено низку просвітницьких та

виховних заходів.[2] Так, до 33-річчя незалежності України був проведений конкурс власних фоторобіт здобувачів освіти за тематикою "У серці з тобою, моя Україно. Україна – європейська, незалежна держава", учасники якого надсилали оригінальні фото з описом зображеного на них, місця й дати фотороботи. Студентство Університету активно долучилося до конкурсу, надіславши чимало креативних і цікавих фоторобіт.

Вже стало традиційним проведення Центром патріотичного виховання до Дня Гідності та Свободи серед першокурсників усіх факультетів брейн-рингу на знання історії української державності та національної культури.

Щороку до Дня пам'яті жертв голодоморів та Чорнобильської трагедії проводяться лекції-реквієми. Головна ідея таких акцій - привернення уваги здобувачів вищої освіти до трагедій українського народу, показ злочинів комуністичного режиму, цілеспрямованого геноциду українців, формування історичної пам'яті про страшні події вітчизняної історії. Для багатьох здобувачів освіти спогади про ті події є частиною сімейної історії, адже їхні предки були свідками або жертвами тих трагедій, тому пам'ять про них викликає сильні емоції й у сучасної молоді.

20 лютого викладачі й студенти Університету взяли участь у всесвітній тихій акції "Ангели пам'яті", щоб вшанувати пам'ять Героїв Небесної Сотні. До дня кримського спротиву 26 лютого, а також до 81-ї річниці Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу Центром патріотичного виховання молоді було організовано та проведено лекції-бесіди на всіх факультетах. Такі зустрічі є нагадуванням про важливість збереження історичної правди та підтримки національної єдності.

Окрім згаданих акцій, на різних факультетах впродовж навчального року проводилися інші культурно-просвітницькі заходи, виховні години, покликані сприяти формуванню історичної пам'яті і національної свідомості здобувачів освіти БНАУ.

Таким чином, в сучасних умовах ЗВО покликаний як підготувати компетентних фахівців, так і свідомих громадян власної держави. Тому в період повномасштабної війни в освітньому процесі має приділятися значна увага формуванню історичної пам'яті студентства. Практична реалізація завдання збереження історичної пам'яті та популяризації культурно-історичної спадщини у закладі вищої освіти відбувається через введення відповідних компонентів до освітньо-професійних програм, а також проведення різноманітних культурно-просвітницьких та виховних заходів.

Список використаних джерел

1. Бондаренко Н. В., Косянчук С. В. Національно-патріотичне виховання у контексті сучасних викликів: методичні рекомендації [для вчителів, методистів,

авторів програм і підручників, науковців, викладачів, студентів закладів професійної й вищої освіти, управлінців, політиків]. Київ: Фенікс, 2022. 64 с.

2. Положення про центр патріотичного виховання молоді / БНАУ : офіційний сайт. URL: https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pologenna_navh_proc es/polog_centra_patriot_vihov_molod_2023.pdf (дата звернення: 15.06.2025)

3. Про схвалення Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2025 роках: Постанова КМУ від 15 грудня 2023 р. № 1322. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1322-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.06.2025).

4. Фінін Г. І. Історична пам'ять як складова змісту вищої історичної освіти / Г. І. Фінін, Д. Г. Руднік, Е. О. Хряпін. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: Історичні науки*. 2023. № 2 (356). С.42-51.

5. Фінін Г. І. Історична свідомість в практиках національної освіти. *Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2020. № 4(47). С. 24–34.

Свириденко В. О.,
здобувач другого
(магістерського) рівня вищої освіти,
Маріупольський державний
університет, м. Київ

УДК 159.947

ЗНИЖЕННЯ РІВНЯ СТРЕСУ ДИТИНИ В ДОМАШНІХ УМОВАХ ПІД ЧАС ВІЙНИ

В рамках написання кваліфікаційної роботи для отримання ступеня магістра з психології було проведено дослідження, яке допомогло розробити рекомендації для сімей з питань зниження рівня стресу дитини в домашніх умовах під час війни. Тезами з цього дослідження та рекомендації, які зроблені на основі цього дослідження приведені в цій роботі.

Проведення дослідження

Першим кроком була розробка анкети, яка дозволить оцінити декілька параметрів, необхідних для подальшого опрацювання матеріалу:

- на скільки батьки вміють оцінити рівень стресу у дитини